

РЕШЕНИЕ

№ 619

гр. София, 26.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 61 състав,
в публично заседание на 18.01.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Маргарита Немска

при участието на секретаря Цонка Вретенарова, като разгледа дело номер **10982** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда чл. 145 – 178 от Административно процесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 10, ал. 6 от Закона за семейни помощи за деца (ЗСПД).

Образувано е по жалба на М. Б. с ЛНЧ 70001433998 –гражданка на У. лично и в качеството си на родител и законен представител на малолетните деца А. Б., И. Б. и Д. Б., чрез адв. Г. В. с адрес за призоваване – [населено място], [улица], ет.3 БХК срещу Заповед № ЗСПД/Д-РК/5676/29.08.2023г. на Директора на Дирекция „Социално подпомагане“ –П., с която е отказано да бъде отпусната еднократна помощ за учениците, Д. Б. и И. Б. А. Б. записани съответно във втори, трети и четвърти клас.

В жалбата се излагат съображения за незаконосъобразност на оспорения акт, като постановен в нарушение на материалния закон-нормата на чл. 39, ал. 1, т. 4 от Закона за убежището и бежанците /ЗУБ/, както и директива 2001/55/ЕО на съвета от 20.07.2001 година относно минималните стандарти за предоставяне на временна закрила в случай на масово навлизане на разселени лица и конвенция на ООН за правата на детето. Претендира се, че детето попада в обхвата на закрилата на посочените правни основания. Моли се за отмяна на оспорения административен акт и връщане на преписката за ново разглеждане.

В съдебно заседание, жалбоподателят не се явява, представлява се от адв.Т., която поддържа жалбата и моли да бъде отменена оспорената заповед. Не претендира разноси.

Ответната страна – Директорът на Дирекция „Социално подпомагане“ – П., не се

явява и не се представлява. Не изразява становище по жалбата. Не претендира разноси.

Софийска градска прокуратура, редовно уведомена за възможността за встъпване в настоящото производство, не изпраща представител и не взема становище по жалбата. Административен съд - София-град, III отделение, 61-ти състав, като обсъди събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, съобрази доводите на страните и извърши цялостна проверка на оспорения акт и във връзка с правомощията си по чл. 168 АПК, приема за установено следното:

Жалбоподателят М. Б. е гражданин на У. с предоставена временна закрила, притежаваща личен номер на чужденец [ЕГН], заедно с 5-те си деца под 14 години А. Б. с ЛНЧ [ЕГН], Ю. Б. с ЛНЧ [ЕГН], О. Б. с ЛНЧ [ЕГН], И. Б. с ЛНЧ [ЕГН] и Д. Б. с ЛНЧ [ЕГН]

На 24.08.2023 г. М. Б. подава Заявление – Декларация с вх.№ Д-РК/5676/24.08.2023г. за отпускане на еднократна помощ за ученици, записани съответно Д. Б. във втори клас, И. Б. в 3 –ти клас и А. Б. в четвърти клас. Помощта е заявена на основание чл. 10а от Закона за семейни помощи за деца, за трите й деца, записани за ученици във втори, трети и четвърти клас в Х. Основно училище „С. С. К. и М.“ [населено място].

Жалбоподателката и децата й са с настоящ адрес на територията на [населено място]. След извършена проверка на подаденото заявление от служител на Дирекция „Социално подпомагане“ – П. е изготвено предложение да бъде отказана поисканата еднократна помощ по чл.10а от Закона за семейните помощи за деца, като са изложени мотиви, че семейството не попада в кръга от лица посочени в чл.3 т.2, т.3 и т.5 от ЗСПД, цялото семейство са украински граждани.

Издадена е Заповед № ЗСПД/Д-РК/5676/29.08.2023г. на Директора на Дирекция „Социално подпомагане“ –П., с която е отказано на жалбоподателя отпускане на еднократна помощ за децата й А. Б., Д. Б. и И. Б..

Изложени са мотиви, че съгласно чл.3, т.2, т.3 и т.5 от ЗСПД –право на семейни помощи за деца имат семейства, в които единият от родителите е български гражданин – за деца с българско гражданство, които се отглеждат в страната, както и семействата на чужди граждани, които постоянно пребивават и отглеждат децата си в страната, ако получаването на такива помощи е предвидено в друг закон или в международен договор, по който Република България е страна. Децата са с гражданство У..

В хода на съдебното производство е приета административната преписка, от жалбоподателя са представени писмени доказателства –удостоверения, издадени от Директора на от Х. Основно училище „С. С. К. и М.“ [населено място], затова че децата А. Б., Д. Б. и И. Б. за записани съответно в 4-ти, 2-ри и 3-ти клас

При така установеното от фактическа страна Административен съд-София-град, 61 -ви състав, обуславя следните правни изводи:

Жалбата е подадена в преклузивния 14-дневен срок по чл. 149, ал. 1 от АПК, от лице, имащо правен интерес от оспорване, и срещу подлежащ на съдебен контрол акт, поради което е допустима.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Оспорената заповед е издадена от компетентен орган, съгласно чл. 10, ал. 4 от ЗСПД, съгласно който Семейните помощи за деца се отпускат със заповед на директора на дирекция "Социално подпомагане" или упълномощено от него лице. Заповедта е

подписана при условията на заместване от Е. Р. Г., която съгласно представената по делото Заповед № РД01-1884/01.09.2021 г. на изпълнителния директор на Агенция за социално подпомагане е разпоредил в т.1 от заповедта, при законоустановено отсъствие на титуляра на длъжността „директор на ДСП-П.“ за срок до 30 работни дни, функции на директор на ДСП-П. да се изпълняват в пълен обем от служителя, заемащ длъжността „юрисконсулт“

Съгласно Заповед № ЧР-7-83 413/14.08.2023г. на изп.директор на АСП, на А. К. З. –К. на длъжност –Директор на ДСП – П. е разрешен платен годишен отпуск за 5 работни дни, считано от 25.08.2023г. до 31.08.2023г. включително, като по време на отпуска следва да се замества от Е. Р. Г. на длъжност „старши юрисконсулт“ в отдел „Закрила на детето“ ДСП-П.. Оспореният административен акт е издаден именно от посоченото лице при условията на заместване.

В чл. 2, ал. 1 от ППЗСПД е предвидено, че семейни помощи при отглеждане на деца се отпускат от Дирекциите "Социално подпомагане" въз основа на молба-декларация, заедно с необходимите документи, която се подава по постоянен адрес на правоимащото лице, с изключение на случаите по чл. 11, ал. 5. Не е спорно, че в случая постоянният адрес на жалбоподателя е в [населено място]. Следователно оспорваната заповед е издадена от компетентен орган, в рамките на законово предоставените му правомощия.

Процесната заповед отговаря на изискванията на чл. 59 от АПК. Същата е издадена в законоустановената писмена форма, съдържа фактически и правни основания и всички задължителни реквизити.

В производството по издаване на заповедта не са допуснати съществени процесуални нарушения, които представляват самостоятелно основание за отмяна на акта.

Между страните липсва спор по отношение на фактите. Не е спорно обстоятелството, че жалбоподателят М. Б. и малолетните ѝ деца – Д. Б., И. Б. и А. Б. са граждани на У., както и че са със статут на предоставена временна закрила от Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет. Не се спори, че малолетният Д. Б. е записан във втори клас, И. Б. е записана в трети клас и А. Б. е записана в четвърти клас всички в Х. Основно училище „С. С. К. и М.“ [населено място].

Спорен е въпросът относно противоречието на разпоредбата на чл. 3, т. 5 от ЗСПД с други нормативни актове.

Безспорно като лице с предоставена временна закрила, жалбоподателката и семейството ѝ имат право на социално подпомагане, съгласно чл. 39 ал.1т.4 от ЗУБ. В Закона за социалното подпомагане е предвидено отпускането на социални помощи и за лице с предоставена временна закрила. Същевременно претендираната помощ е по реда на ЗСПД, която е определена за "семейна помощ". Независимо от различното наименование на помощта, обвързването ѝ с посещение на детето в училище, водят до извода, че тя представлява вид социално подпомагане, тъй като отговаря на законовата дефиниция за социално подпомагане в чл. 2, ал. 2 от Закона за социалното подпомагане.

Спорът е правен и се свежда до въпроса дали са основания за отпускане на еднократна помощ по чл. 10а, ал. 1 от ЗСПД за трите ѝ деца, за които е поискана помощта. Според чл. 47, ал. 1 от Конституцията на Република България (КРБ), отглеждането на децата до пълнолетието им се подпомага от държавата. Освен това Конституцията е прогласила и правото на гражданите на социално подпомагане (чл. 51, ал. 1). Съответно, съгласно чл. 26, ал. 2 КРБ чужденците, които пребивават в

Република България имат всички права по тази Конституция с изключение на правата, за които Конституцията и законите изискват българско гражданство. От своя страна Законът за убежището и бежанците (ЗУБ) определя условията и реда за предоставяне на закрила на чужденци на територията на Република България, както и техните права и задължения, като в чл. 39, ал. 1, т. 4 от същия изрично е предвидено, че чужденците с предоставена временна закрила (каквото е предоставена на жалбоподателката) имат право на социално подпомагане.

С нормата на чл. 3 ЗСПД законодателят е очертал кръга на лицата, които имат право на семейни помощи за деца, а именно: 1. бременните жени - български граждани; 2. семействата на българските граждани - за децата, които отглеждат в страната; 3. семействата, в които единият от родителите е български гражданин - за децата с българско гражданство, които отглеждат в страната; 4. семействата на роднини, близки или приемни семейства - за децата, настанени по реда на чл. 26 от Закона за закрила на детето; 5. бременните жени - чужди граждани, и семействата на чужди граждани, които постоянно пребивават и отглеждат децата си в страната, ако получаването на такива помощи е предвидено в друг закон или в международен договор, по който Република България е страна.

Настоящият случай не попада в нито една от изброените от ЗСПД хипотези, но с оглед цитираната по-горе нормативна уредба, децата имат право на еднократна помощ по чл. 10а, ал. 1 от ЗСПД.

Ограничението, съдържащо се в разпоредбата на чл. 3, т. 5 от ЗСПД, не трябва да се прилага и по силата на чл. 27, т. 1 и т. 3 от Конвенцията на ООН за правата на детето (ратифицирана с решение на Великото народно събрание, в сила за страната ни от 03.07.1991 г.), защото съгласно чл. 5, ал. 4 от Конституцията на Република България, международните договори, ратифицирани по конституционен ред, обнародвани и влезли в сила за Република България, са част от вътрешното право на страната, като имат предимство пред тези норми на вътрешното законодателство, които им противоречат.

В чл. 27, т. 1 от Конвенцията за правата на детето е предвидено, че държавите - страни по Конвенцията, признават правото на всяко дете на жизнен стандарт, съответстващ на нуждите на неговото физическо, умствено, духовно, морално и социално развитие, а в т. 3, че държавите - страни по Конвенцията, в съответствие с националните условия, в рамките на своите възможности, предприемат необходимите мерки с цел да подпомагат родителите и другите лица, отговорни за детето, да осъществяват това право и в случай на нужда предоставят материална помощ, програми за подпомагане, особено по отношение на изхранването, облеклото и жилището. Безспорно Конвенцията обхваща правото на образование като социално право.

Обжалваният акт е в противоречие и с норми на правото на Европейския съюз и в частност Директива 2001/55/ЕО на Съвета от 20 юли 2001 г. относно минималните стандарти за предоставяне на временна закрила в случай на масово навлизане на разселени лица, която предвижда в чл. 13, т. 2, че държавите членки създават разпоредби за предоставяне на помощи от "Социални грижи" на лицата, ползващи се с временна закрила. Такива разпоредби в българското законодателство се съдържат именно в цитирания по-горе ЗСПД (според § 1а от ПЗР на ЗУБ, този закон въвежда разпоредбите на Директива 2001/55/ЕО на Съвета за минималните стандарти за предоставяне на временна закрила в случай на масово навлизане на разселени лица и за мерките за поддържане на баланса между държавите членки в полагането на усилия

за прием на такива лица и понасяне на последиците от този прием) и административният орган, издал процесната заповед, е бил длъжен да ги съобрази при постановяване на обжалвания акт, което очевидно не е сторил.

При това положение, постановяването на отказ за изплащане на еднократна помощ по чл. 10а, ал. 1 от ЗСПД, с аргумент за липса на българско гражданство на децата или международен договор между Република България и трета страна, е в явнo несъответствие с горепосочените норми и в противоречие с целта на закона.

Тези съображения обосновават крайния извод на съда за незаконосъобразност на оспорения административен акт, който следва да бъде отменен.

На основание чл. 173, ал. 2 от АПК, делото следва да бъде изпратено като преписка на административния орган за ново произнасяне по заявление-декларация с вх. ЗСПД/Д-РК/5676/24.08.2023 г., за отпускане на еднократна помощ по чл. 10а, ал. 1 от ЗСПД, подадено от М. Б. -гражданин на У. с предоставена временна закрила, притежаваща личен номер на чужденец [ЕГН], действаща в качеството си на майка и законен представител на малолетните Д. Б., А. Б. и И. Б., при съблюдаване на дадените с настоящо решение указания по тълкуването и прилагането на закон.

При този изход на спора и на основание чл.143 ал.1 от АПК, разноски се дължат на жалбоподателя, които са своевременно заявени чрез процесуалния й представител по приложен списък. По делото са представени пълномощно и договор за правна защита и съдействие от 14.08.2023г., в който е посочено, че оказване на правната помощ и съдействие по делото е безплатно на основание чл.38 ал.1 т.2 от Закона за адвокатурата.

По силата на чл.38 ал.1 от ЗА адвокатът може да оказва безплатно адвокатска помощ и съдействие на материално затруднени лица, а съгласно ал. 2, в случаите на ал. 1, ако в съответното производство насрещната страна е осъдена за разноски, адвокатът има право на адвокатско възнаграждение. Съдът определя възнаграждението в размер не по-нисък от предвидения в наредбата по чл. 36, ал. 2 и осъжда другата страна да го заплати.

С оглед изложеното в тежест на администрацията на ответника следва да се възложат разноски в общ размер на 400,00 лв. дължимо на адв. В. адвокатско възнаграждение съгласно чл. 8, ал.1 във връзка с чл.7 ал.2 т.1 от Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения,

Водим от изложеното и на основание чл. 173, ал. 2 от АПК, Административният съд – С. град, 61 състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Заповед № ЗСПД/Д-РК/5676/29.08.2023г. на Директора на Дирекция „Социално подпомагане“ –П., с която е отказано да бъде отпусната еднократна помощ за учениците, Д. Б., И. Б. и А. Б. записани съответно във втори, трети и четвърти клас.

ВРЪЩА преписката на Директора на Дирекция „Социално подпомагане“ – П. за ново произнасяне в едномесечен срок от получаване на решението.

ОСЪЖДА Агенция „Социално подпомагане“ да заплати на адв.Г. В. с личен номер [ЕГН], вписан в САК, сумата от 400/четиристотин/ лева разноски за адвокатско възнаграждение.

Решението е окончателно и не подлежи на касационно обжалване.

Решението да се съобщи на страните чрез изпращане на преписи от него по реда на чл. 137 от АПК.

СЪДИЯ: